

DRUŠTVENO KORISNO UČENJE U NASTAVI STRANOG JEZIKA STRUKE

SERVICE LEARNING IN PROFESSIONAL FOREIGN LANGUAGE TEACHING

Tamara Tolnauer- Ackermann¹, Ana Skledar Matijević², Ines Jemrić Ostojić³

¹*Tehničko veleučilište u Zagrebu, Vrbik 8, Zagreb*

²*Institut za razvoj obrazovanja, Zagreb, Zrinjevac 9, Zagreb*

³*Veleučilištu s pravom javnosti Baltazar, Ul. Vladimira Novaka 23, Zaprešić*

SAŽETAK

Društveni angažman visokih učilišta, viđen kao suradnja visokih učilišta i njihovih širih zajednica, podrazumijeva više od transfera tehnologije i znanja te uključuje aktivnu razmjenu resursa pri rješavanju društvenih pitanja.

Jedan od načina na koje visoka učilišta mogu povećati svoj društveni angažman jest društveno korisno učenje, nastavna metoda koja objedinjuje pozitivne efekte stručne prakse s rješavanjem gorućih problema zajednice u kojoj visoko učilište djeluje, kroz uključivanje studenata u strukturiran rad u zajednici. Ovakav angažman studenata podjednako je koristan za same studente koji stječu vrijedno iskustvo, za visoka učilišta koja se snažnije uključuju u svoju zajednicu, kao i za samu zajednicu koja dobiva dobrodošlu pomoć. Važna komponenta društveno korisnog učenja jest postizanje ishoda učenja i njihovo vrednovanje.

Nastava stranih jezika struke posebno je pogodna za primjenu ove metode, na što upućuju rezultati istraživanja i brojni primjeri dobre prakse.

Ključne riječi: *društveni angažman visokih učilišta, društveno korisno učenje, nastava stranog jezika struke*

ABSTRACT

Community engagement of higher education institutions (HEIs), perceived as cooperation between HEIs and their local communities, implies more than transfer of technology and know-how; it encompasses an active exchange of resources needed to address social issues.

One of the ways HEIs can increase their involvement in the community is through service learning, a teaching method which combines positive effects of work placements with solving burning issues in its community. This can be achieved by involving students in structured activities within the local community.

This type of student engagement is equally rewarding for all involved; the students gain valuable experience, the institution's involvement in the community gains strength, and the community itself receives the help it needs. Achievement and assessment of learning outcomes are an important part of service learning

This method is easily applied to LSP teaching, as indicated by research results and numerous examples of good teaching practice.

Keywords: *HEI community engagement, service learning, LSP teaching*

1. UVOD

1. INTRODUCTION

Društveni angažman visokih učilišta (eng. *community engagement*), prema Farnellu (2020) predstavlja nastavak ideje koja je prisutna dugi niz godina, a uključuje presudnu ulogu visokih učilišta u mobiliziranju vlastitoga stečenoga znanja kako bi pomogla u adresiranju gorućih društvenih pitanja u zajednici u kojoj djeluju.

Carnegie Foundation definira društveni angažman visokih učilišta kao „suradnju između visokih učilišta i njihovih širih zajednica kroz razmjenu znanja i resursa u kontekstu partnerstva i recipročnosti, na obostranu korist“ [1]

Društveno angažirano visoko učilište, dakle, čini korak više od treće misije visokog obrazovanja, koja podrazumijeva pozitivan učinak visokoga učilišta na svoju zajednicu u smislu transfera znanja i tehnologije, jačanja poduzetničkih kapaciteta zajednice i poticanja ekonomskog razvoja, ka sveobuhvatnom i kontinuiranom doprinosu zajednici i njezinu razvoju.

Društveno korisno učenje (eng. *service learning*) jedan je od načina na koji visoka učilišta mogu biti društveno angažirana, a podrazumijeva izravnu povezanost sa zajednicom kroz rješavanje konkretnih problema, pri čemu studenti imaju priliku učiti u autentičnom okruženju i stjecati vrijedno iskustvo koje nadopunjuje akademska znanja koja stječu kroz klasično visoko obrazovanje.

Nastava stranih jezika i posebice stranih jezika struke, koja je po prirodi vrlo fleksibilna i ne samo da tolerira, nego i zahtijeva konstantno dopunjavanje aktualnim izvanjezičnim sadržajima, iznimno je dobar medij za primjenu društveno korisnog učenja. Cilj je ovoga rada razmotriti mogućnosti primjene metode društveno korisnoga učenja na nastavu stranoga jezika struke te moguće implikacije.

2. PREGLED LITERATURE

2. LITERATURE REVIEW

Početak ideje o društveno korisnom učenju valja potražiti u konceptu iskustvenoga učenja kojom se u prvoj polovici 20. stoljeća bavio John Dewey, američki filozof obrazovanja, koji je razmišljanja o povezanosti obrazovanja i zajednice uočio u djelima brojnih filozofa kroz povijest, počevši od Platona i Aristotela, sve do vlastitih suvremenika.

Koncept neminovne povezanosti visokoga obrazovanja i zajednice prisutan je na sjevernoameričkom kontinentu dugi niz godina, gdje je 1960-ih godina skovan i sam termin društveno korisno učenje, kako bi opisao koncept učenja kroz iskustvo koje studenti stječu

zalaganjem tj. služenjem zajednici.

Vogelsgang i Astin smatraju društveno korisno učenje “moćnom pedagoškom formom koja omogućuje povezivanje akademskoga s praktičnim“ [2], budući da je upravo to jedan od postulata društveno korisnoga učenja.

Furco [3] navodi da društveno korisno učenje uključuje niz aktivnosti u rasponu od volontiranja u projektima koji se provode u zajednici do studijskih programa i stažiranja, no drugi, posebice noviji autori naglašavaju distinkciju u odnosu na ove pojmove zbog važnosti akademske komponente društveno korisnoga učenja.

Tako, Bringle i Hatcher [4] ističu da se radi o obrazovnom iskustvu koje se temelji na predmetu unutar studijskoga programa, „...u sklopu kojega se i vrednuje, a tijekom kojega studenti sudjeluju u organiziranoj aktivnosti kojom se ispunjavaju potrebe zajednice te kasnije, kroz refleksiju stječu dublje razumijevanje sadržaja predmeta, šire sliku discipline kojom se bave, kao i osjećaj za građansku odgovornost.“

Slično je sročena i definicija Mikelić Preradović [5], koja navodi da je društveno korisno učenje „strukturirano znanje i vještine stečene na akademskom kolegiju primjenjuju na razvoj projekta kojim se rješava neki konkretan društveni problem, s ciljem obogaćivanja procesa usvajanja znanja kroz kritičko promišljanje o složenim uzrocima društvenih problema i međusobnu suradnju na zajedničkom projektu“.

Na istom tragu, Europska asocijacija za društveno korisno učenje u visokom obrazovanju (EASLHE) [6] definira društveno korisno učenje kao “pristup obrazovanju koji pospješuje društveni angažman studenata i približava ih različitim društvenim realnostima te u isto vrijeme omogućuje da rade u autentičnom okruženju“. Uključuje strukturiranu i ocijenjenu studentsku praksu u organizacijama koja predstavlja odgovor na potrebe zajednice te se razlikuje od volontiranja jer je dio obaveznog sadržaja predmeta unutar studijskog programa.

Begić i dr. [7], navode da pri organizaciji i primjeni društveno korisnog učenja u visokoškolskoj nastavi studentski angažman treba zadovoljiti tri kriterija kako bi se program društveno korisnog učenja mogao smatrati uspješnim:

„a) Realnost: mora temeljiti na detektiranim i prethodno istraženim realnim problemima i potrebama u određenoj zajednici.

b) Recipročnost: mora se osigurati razmjena znanja u kojoj su sve uključene strane na dobitku.

c) Refleksija: mora se osigurati revidiranje veze između angažmana i obrazovnog sadržaja“.

Uz očitu prednost koju studentima pruža mogućnost učenja iz praktičnog rada u autentičnoj situaciji tj. iz rješavanja konkretnog problema (pri čemu se uz znanja i vještine definirana izvedbenim programom predmeta razvijaju i brojne druge vještine kao što su: rad u timu, komunikacija, rješavanje problema, kritičko mišljenje) studentima se pruža i mogućnost ostvarivanja kontakata i umrežavanje koje može imati pozitivan utjecaj na kasniji razvoj karijere. Visoko učilište, s druge strane, uz povezivanje sa zajednicom te jačanje svoje prisutnosti i utjecaja u zajednici, kao i izgradnju pozitivne slike o samome učilištu, dobiva priliku razvijanja inovativnih pedagoških pristupa. Treća strana uključena u ovakav pristup učenju jest sama lokalna zajednica, koja kroz sudjelovanje, uz rješavanje konkretnih problema u suradnji s visokim učilištem i studentima, može podići razinu svijesti čitave zajednice o ključnim pitanjima te stvoriti nove prilike za razvoj.

No, Begić i dr. [7] upozoravaju da postoje i izazovi na koje visoko učilište treba biti spremno kad se odluči pokrenuti program društveno korisnog učenja. Osim organizacijskih problema (preklapanje termina predavanja i društveno korisnog učenja, povećano ukupno opterećenje nastavnika i studenata i gubitak potpunog nadzora nad izvođenjem nastavnog procesa zbog izmještanja jednog njegova dijela u zajednicu), izazovi s kojima se sreću i nastavnici i studenti su nedostatak vremena i percepcija društveno korisnog učenja kao opcionalnog dodatka obaveznim aktivnostima, No, u svojoj srži najozbiljniji izazov jest povezivanje angažmana u zajednici s ishodima učenja predmeta u sklopu kojeg se društveno korisno učenje odvija.

Na ove se izazove može odgovoriti odabirom odgovarajućih partnera te pravovremenim i pažljivim planiranjem svih aktivnosti, od provođenja do vrednovanja.

2.1. UČINAK DRUŠTVENO KORISNOG UČENJA NA STUDENTE

2.1. *THE IMPACT OF SERVICE LEARNING ON STUDENTS*

Dostupna literatura i provedena istraživanja na temu društveno korisnog učenja ukazuje da je analiza usmjerena uglavnom na evaluaciju programa, a ne iskustvo dionika u tom procesu. Polazeći od teze Johna Deweya o važnosti iskustva u obrazovanju te paradigme *studenta u fokusu*, razumijevanja uvjeta u kojima studenti uče neophodno je za razumijevanje uloge društveno korisnog učenja, unazad nekoliko godina moderne strategije poučavanja i učenja na visokoškolskim ustanovama.

Društveno korisno učenje primjenjivo je u različitim akademskim disciplinama i vrstama studija. Njegovo uvođenje u kurikulum pretpostavlja poznavanje teorijskih temelja, glavnih otkrića i ograničenja unutar pojedine akademske discipline kao i potencijalnih koristi za sve dionike procesa. [8]

U ovom dijelu prikazat ćemo učinke društveno korisnog učenja na studente koji u prostor učenja unose različite vještine, vrijednosti, stavove, očekivanja i perspektive stečene vlastitim iskustvom, a koji utječu na ishode društveno korisnog učenja.

Mnoga empirijska istraživanja upućuju na pozitivne ishode društveno korisnog učenja među studentskom populacijom poput povećanja suosjećanja i sposobnosti rukovođenja. Suprotno tome, postoje studije koje su ukazale na programe koji nisu dali značajne rezultate, kao i one koji su negativno utjecali na studente, na način da su ojačali postojeće stereotipe i umanjili percepciju njihove osobne učinkovitosti [9]

U nastavku ovoga rada naglasak će biti na učinkovitosti društveno korisnog učenja te pozitivnim učincima na studente budući da nalazi većine studija naglašavaju isključivo poželjne i društveno prihvatljive učinke.

Istraživanje Levesque – Bristol [10] i suradnika pokazalo je da društveno korisno učenje doprinosi povećanju pozitivne klime za učenje, utječu

na motivaciju, društvene i građanske vještine, sposobnosti rješavanja problema i uvažavanju različitosti. Rezultati su također pokazali da su tip uključenosti, dinamika rasprava o problemu koja se odvija unutar nastavnog procesa te problemski orijentirano promišljanje važni čimbenici koji doprinose učinkovitosti okruženja društveno korisnog učenja.

Eyler i Giles [11] na temelju opsežne empirijske studije uočavaju da društveno korisno učenje kod studenata doprinosi razumijevanju kulturne različitosti, osjećaju pripadnosti, samospoznaji, duhovnom rastu i altruizmu. Nadalje, društveno korisno učenje utječe na njihovu osviještenost o društvenim problemima, političku informiranost te kritičko i problemsko razmišljanje.

Autori navode da im programi društveno korisnog učenja omogućuju povezivanje učenja s osobnim iskustvom kao i da se njime kreiraju novi vrijednosni obrasci, znanja, vještine, učinkovitost i predanost. Pozitivno utječe i na njihova akademska postignuća i uspjeh.

Conrad i Hedin su pak identificirali učinak na osobni rast i razvoj, intelektualni i akademski razvoj te društveni rast i razvoj dok Williams navodi i pozitivan učinak na razvoj karijere. Root je detektirao prednosti u šest domena: kognitivnom razvoju, akademskom angažmanu, građanskom razvoju, socijalnom razvoju, moralnom i osobnom razvoju, dok Furco navodi najznačajniji učinak na akademski, karijerni, socijalni, osobni, etički i građanski razvoj.

Iz navedenog je vidljivo kako su koristi društveno korisnog učenja za pojedinca višestruke s pozitivnim ishodom u različitim domenama. Kad je primjerice riječ o osobnom razvoju, tu se ponajprije misli na razvoj samopoštovanja, samopouzdanja i izdržljivosti, no i na otklanjanje pojedinih devijantnih obrazaca ponašanja te smanjenja alijenacije pojedinca.[12]

Eyler [13] navodi razvoj međuljudskih vještina, smanjenu stereotipizaciju i društvenu odgovornost te veću predanost budućoj profesiji. Programi društveno korisnog učenja koji studente potiču na razmišljanje imaju jači pojedinačni utjecaj. Autorica kao pozitivnu posljedicu uključenosti u program vidi i razvoj građanskog identiteta, osobne djelotvornosti i društvene odgovornosti.

Prednosti uključenosti studenata u programe društveno korisnog učenja su višestruki te bi se svakako trebali implementirati i u hrvatski obrazovni sustav.

2.2. DRUŠTVENO KORISNO UČENJE I STRANI JEZICI

2.2. *SERVICE LEARNING AND FOREIGN LANGUAGES*

CLIL (Content and Language Integrated Learning), integrirano učenje jezika i izvanjezičnih sadržaja čest je pristup nastavi stranih jezika struke. Termin se koristi od 1994, kad je metodu definirao Marsh [14], navodeći da se odnosi na „predmete koji se poučavaju kroz nastavu stranih jezika koja ima dvostruki cilj, tj. gdje se učenje izvanjezičnih sadržaja događa istovremeno s učenjem stranoga jezika“. To je osnovni zahtjev nastave stranih jezika struke, a ujedno i izazov kojem se pristupa na razne načine, s naglaskom na različite jezične vještine.

Upravo zbog tako postavljenih dualnih ciljeva nastave stranih jezika struke, ali i fleksibilnosti koje ti isti ciljevi omogućuju u odabiru pristupa, društveno korisno učenje može se lako uklopiti u nastavu, uz dobru logističku pripremu.

Na taj se način studentima pruža prilika da odgovore na potrebe svoje zajednice, što prema Steinke [15] može imati posebno pozitivne učinke na studente koji studiraju izvan mjesta stanovanja u smislu bolje integracije. U isto vrijeme, studenti imaju priliku koristiti strani jezik u autentičnom okruženju te jačati svoje interkulturalne kompetencija, što se zapravo događa neprimjetno, u pozadini, dok se fokusiraju na izvršavanje zadatka u zajednici.

McLeod [16] u istraživanju iz 2017. utvrđuje da studenti koji su sudjelovali u predmetu koji je uključivao društveno korisno učenje imaju bolje jezične vještine od studenata koji nisu sudjelovali u društveno korisnom učenju. Osim toga, stekli su i čitav niz korisnih vještina kao što su komunikacijske vještine, organizacijske vještine, vještine pregovaranja, tehničke vještine, preuzimanje odgovornosti te druge vještine korisne za tržište rada, budući da su imali prilike koristiti svoje jezične vještine na nov i kreativan način kroz rad na rješavanju stvarnih i konkretnih problema u zajednici.

Ključna je, međutim, pripremna faza tijekom koje nastavnik treba identificirati potrebu zajednice te isplanirati suradnju, pripremiti studente i podijeliti zadatke, evaluirati i diseminirati rezultate.

Nanquil [17] proučava društveno korisno učenje iz perspektive nastavnika i naglašava priliku za otkrivanje potencijala studenata i njihovo osnaživanje. Osim toga, ovaj pristup razbija monotoniju klasične nastave, a naglašava suradničke vještine i timski rad. No, kako bi društveno korisno učenje bilo uspješno, nužna je bliska suradnja nastavnika, studenata i dionika iz zajednice, posebice pri određivanju ciljeva, ishoda i planova provedbe. Obavezna faza je ona koja slijedi nakon angažmana studenata u zajednici – refleksija i evaluacija, a kako bi provedba bila usklađena s ciljevima i ishodima nastave stranih jezika struke npr. u području turizma i ugostiteljstva predlaže da studenti zapisuju svoja zapažanja za vrijeme sudjelovanja u projektu, što će s jedne strane služiti kao način podizanja razine jezičnih znanja i kao podloga za vrednovanje, a s druge strane kao povratna informacija nastavniku za buduće projekte društveno korisnog učenja.

Pisanje dnevnika u kojem se opisuje sudjelovanje u projektu društveno korisnog učenja pogodan je način za obogaćivanje leksika i uvježbavanje gramatičkih struktura, kao i za tečnost pisanoga izražavanja. Ako je problem na čijem rješavanju studenti rade vezan uz struku za koju se obrazuju, a koja je nužno sastavni dio i nastave stranoga jezika struke, opisivanje situacija u kojima su se našli tijekom provedbe društveno korisnoga učenja može se dovesti u izravnu vezu s ishodima učenja koje studenti trebaju postići, a stoga ih se može i prikladno vrednovati. Pri tome je važno studentima unaprijed jasno naglasiti očekivanja i objasniti kriterije vrednovanja.

Druga prikladna aktivnost je prevođenje, što potvrđuje istraživanje koje su proveli Tocaimaza-Hatch i Walls [18] na grupi studenata koji su kao zadatak imali prevesti natpise u zoološkom vrtu. Rezultati istraživanja pokazuju da su studenti stekli nova leksička znanja te da su povećali stupanj razumijevanja sinonimske povezanosti riječi visoke i niske čestote. Uz to, postignuti su i ciljevi usvajanja znanja o jezičnom nasljeđu.

2.3. MOGUĆA PRIMJENA U NASTAVI JEZIKA STRUKE

2.3. POSSIBLE IMPLEMENTATION IN LSP TEACHING

Društveno korisno učenje u nastavi stranih jezika moglo bi se primijeniti u nastavi stranih jezika struke na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Naime, na stručnim studijima Elektrotehnika, Informatika i Računarstvo studenti slušaju obavezne predmete Engleski jezik u elektrotehnici 1 i 2, Engleski jezik za IT te Engleski jezik za računarstvo i Poslovni engleski jezik za računarstvo, dok na stručnim studijima Graditeljstvo, Mehatronika i Strojjarstvo predmeti Engleski jezik u graditeljstvu 1 i 2 i Njemački jezik u graditeljstvu 1 i 2, Engleski jezik u mehatronici i Poslovni engleski jezik u mehatronici te Njemački jezik u mehatronici i Poslovni njemački jezik u mehatronici, kao i Engleski jezik u strojarstvu i Poslovni engleski jezik u strojarstvu te Njemački jezik u strojarstvu i Poslovni njemački jezik u strojarstvu imaju status izbornih predmeta. Većina navedenih predmeta ima strukturu 30 + 30 (30 sati predavanja i 30 sati vježbi), dok svi svojim ishodima učenja pridonose razvijanju svih ili većine sljedećih osobnih kompetencija: znanje o suvremenim pitanjima struke i društva; odgovornost, dosljednost, točnost, ažurnost; etički i moralni pristup radu; kritička evaluacija argumenata, pretpostavki i podataka u cilju stvaranja mišljenja i pridonosenja rješavanju problema; spremnost za rad na terenu i u nestandardnim uvjetima; iskustva rada u projektnim timovima i industriji; predstavljanje informacija, ideja, problema i rješenja stručnoj i općoj publici; komunikacijske vještine u okviru struke te s klijentima; profesionalna i ljudska osobnost; prilagodljivost novim tehnologijama i tehnikama kao dio procesa cjeloživotnog učenja; otvorenost za nova znanja, iskustva i kulturne okolnosti; fleksibilnost i prilagodljivost u iznalaženju tehničkih rješenja uz neupitno poštivanje temeljnih etičkih načela, pravnih normi i pravila struke. Zbog strukture predmeta te ishoda učenja i povezanosti s navedenim kompetencijama, ovi su predmeti pogodni za izvođenje projekata društveno korisnog učenja.

Neke od prikladnih aktivnosti za provođenje društveno korisnog učenja bile bi povezane uz suradnju s udrugama ili ustanovama koji skrbe ili rade s djecom i sa starijima. Primjerice, odgovarajući na potrebe zajednice kroz pružanje potpore građanima starije životne dobi u domovima za starije osobe pri korištenju tehnologije i/ili organiziranja kratkih tečajeva za služenje pametnim telefonima i pretraživanje interneta, studenti bi se mogli bolje povezati sa zajednicom i steći važna i vrijedna životna iskustva. Slično bi se iskustvo moglo steći kroz podučavanje djece iz domova za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi o STEM temama kroz razne radionice. Studenti mehatronike mogli bi održavati radionice robotike, studenti informatike mogli bi održavati radionice programiranja, dok bi studenti drugih studija, uz održavanje radionica, mogli pružati pomoć u učenju djeci osnovnoškolskog uzrasta, prvenstveno u predmetima iz STEM područja. Važno je pritom da radionice budu prilagođene uzrastu djece te njihovim psihofizičkim mogućnostima, što se može osigurati kroz suradnju s partnerima iz zajednice – organizacijama ili ustanovama koje okupljaju korisnike tj. ciljanu skupinu za društveno korisno učenje. Osnovni ciljevi nastave stranih jezika su postići samostalnost u pisanoj i usmenoj komunikaciji te proširenje stručnog vokabulara, uz istovremeno podizanje razine gramatičke točnosti. Stoga popratna aktivnost bilježenja svojih opažanja i misli u dnevnik, prema unaprijed dogovorenoj formi (broj unosa u dnevnik, okvirni broj riječi, preferirani jezični registar i sl.) služi kako bi studenti razvijali svoje vještine pisanja (i u pogledu strukturiranja teksta, i u pogledu proširenja i uvježbavanja vokabulara i gramatike). Kroz postupak vrednovanja prema unaprijed utvrđenim kriterijima (rubrici za ocjenjivanje), nastavnik ili nastavnica stranog jezika struke mogli bi utvrditi jesu li ostvareni ciljevi predmeta, kao i pojedinačni, odabrani ishodi učenja. Društveno korisno učenje ne mora biti obavezno za sve studente ono studentima koji su doista intrinzično motivirani pruža priliku da razvijaju svoje interese, a onima koji preferiraju klasično izvođenje nastave ne nameće metodu u kojoj se ne osjećaju ugodno. Društveno korisno učenje može biti samo jedna od komponenti predmeta, a ne mora nužno podrazumijevati izvođenje cjelokupnoga predmeta.

Provedba bi uključivala zajednički dio klasične nastave koja bi obuhvatila sve studente, dok bi se dio nastave (idealno vježbe) odvijao odvojeno, ovisno o odabiru studenata – kao klasične jezične vježbe za studente koji ne žele sudjelovati u društveno korisnom učenju, te kao angažman u zajednici za studente koji odaberu metodu društveno korisnoga učenja. Po uspješnom završetku predmeta, obje grupe studenata trebale bi postići iste ishode učenja, iako na drugačiji način te ni u sadržajnom, niti u formalnom pogledu, ne bi smjelo biti razlike između dviju grupa. Iako postoje izazovi, oni su prvenstveno organizacijske prirode te bi ih trebalo izbjeći dobrim planiranjem unaprijed. Dodatan rizik od nejednakog angažmana studenata unutar grupe, koji je uvijek prisutan u timskom radu, može se umanjiti educiranjem partnera iz zajednice o vrednovanju doprinosa pojedinca u timskom zadatku. Partneri iz zajednice mogu biti uključeni u postupak vrednovanja.

3. ZAKLJUČAK

3. CONCLUSION

Društveni angažman visokih učilišta neodvojiv je od misije visokih učilišta koja nužno imaju učinak na zajednicu u kojoj djeluju. Produblјivanje veza sa zajednicom, a stoga i povećanje pozitivnoga utjecaja visokoga učilišta na društvo te stvaranje bolje slike samoga visokog učilišta, može se realizirati kroz projekte društveno korisnoga učenja. Ova inovativna metoda spaja teorijska znanja koja studenti stječu u akademskoj sredini s njihovom praktičnom primjenom kroz iskustvo rada u autentičnom okruženju na rješavanju konkretnih problema i adresiranju stvarnih potreba zajednice. To je ujedno i prilika da se studenti aktivnije povežu sa zajednicom i uz praktično iskustvo i vještine korisne pri njihovom kasnijem ulasku na tržište rada, ojačaju svoje građanske kompetencije. Nastava stranih jezika struke, koja povezuje jezična i izvanjezična znanja, dobra je početna točka za aktivaciju programa društveno korisnog učenja jer se relativno lako mogu povezati ishodi učenja predmeta i čitav spektar načina na koje je moguće odgovoriti na potrebe zajednice.

No, nužna je dobra priprema, koja uključuje detaljno planiranje suradnje s dionicima iz zajednice kako bi se osiguralo da angažman studenata doista doprinosi rješavanju potrebe koja postoji u zajednici na prikladan način. Važno je osigurati da studenti mogu redovito sudjelovati u planiranim aktivnostima, da one ne utječu negativno na njihove druge akademske obaveze, a rezultati angažmana budu u skladu s očekivanim ishodima učenja koje studenti moraju postići i koji se moraju adekvatno vrednovati.

S obzirom na fleksibilnost nastave stranih jezika, te otvorenost prema inovativnim nastavnim metodama, visoka je vjerojatnost uspješne provedbe programa društveno korisnog učenja u sklopu nastave stranih jezika struke.

4. REFERENCE

4. REFERENCES

- [1.] New England Resource Center for Higher Education: Carnegie Community Engagement Classification <https://crln.acrl.org/index.php/crlnews/article/view/16809/18387>. Datum pristupanja: 20. 01. 2021.
- [2.] Vogelgesang, L. J., Astin, A. W.; Comparing the effects of community service and service-learning; Michigan Journal of Community Service Learning, Vol.7, No.1, 2000; e-ISSN 1944-0219; pp. 25 – 34
- [3.] Furco, A.; Service-learning: A balanced approach to experiential education; Expanding Boundaries: Serving and Learning, ed. Taylor, B., Corporation for National Service, pp. 2-6, Washington D.C., 1996.
- [4.] Bringle, R. G.; Hatcher J. A.; A service-learning curriculum for faculty; Michigan Journal of Community Service Learning, Vol.2, No.1, 1995.; e-ISSN 1944-0219; pp. 112 – 122
- [5.] Mikelić Preradović, N.; Učenjem do društva znanja: teorija i praksa društveno korisnog učenja; Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta; ISBN 953-175-338-8; Zagreb, 2009.
- [6.] European Observatory of Service Learning <https://www.eoslhe.eu/easlhe/> Datum pristupanja: 22. 01. 2021.
- [7.] Begić, J.; Berbić, K. E.; Brajković, L.; Matanović, D.; Mileusnić, M.; Paraga, S.; Tomasić, I., Zec. K.; Od ideje do promjene: Vodič za pokretanje programa društveno korisnog učenja; Institut za razvoj obrazovanja; ISBN 978-953-7901-31-8; Zagreb, 2019.
- [8.] Salam, M.; Awang Iskandar, D.N.; Ibrahim, D.H.A.; Service learning in higher education: a systematic literature review; Asia Pacific Education Review, No. 20, 2019; pp. 573–593 DOI:10.1007/s12564-019-09580-6
- [9.] Chong, C.S.; Service-learning research: Definitional challenges and complexities; Asia-Pacific Journal of Cooperative Education, Vol. 15., No.4, 2014; ISSN: EISSN-1175-2882; pp. 347-358
- [10.] Levesque-Bristol, C.; Knapp, T. D.; Fisher, B. J.; The Effectiveness of Service-Learning: It's Not Always what you Think; Journal of Experiential Education Vol. 33., No. 3, 2011; pp. 208-224; DOI: 10.1177/105382590113300302
- [11.] Eyler, J.; Giles, D. E. Jr.; Where's the Learning in Service-Learning?; Jossey-Bass; ISBN: 978-0-470-90746-7; San Francisco; 1999.
- [12.] Billig, S. H.; Waterman, A. S. (ur.); Studying Service-Learning: Innovations in Education Research Methodology; Routledge; ISBN: 0-8058-4275-6; New York, London; 2003.
- [13.] Eyler, J. S.; What do we most need to know about the impact of service-learning on student learning?; Michigan Journal of Community Service Learning; 2000; preuzeto s: <http://hdl.handle.net/2027/spo.3239521.spec.102>. Datum pristupanja: 09. 02. 2021.
- [14.] Marsh, D.; CLIL-EMILE Content and Language Integrated Learning: The European Dimension-Actions, Trends and Foresight Potential; European Commission; 2002.

- [15.] Steinke, M. H.; Learning English by Helping Others: Implementing Service Learning into the ESOL Classroom; The Journal for Civic Commitment, Vol 12, 2009.;
- [16.] McLeod, A. K.; Service learning and community engagement for English classes, 2017.
https://americanenglish.state.gov/files/ae/resource_files/etf_55_3_pg20-27.pdf.; Datum pristupanja: 01. 02. 2021
- [17.] Nanqui, L. M.; Service Learning Project in ELT: Connecting Classroom Experiences to Community; Linguistic Forum, Vol. 2, No. 2, 2000.; e-ISSN 2707-5273 2020; pp. 12-18
- [18.] Tocaimaza-Hatch, C.; Walls, L.; Service-Learning as a Means of Vocabulary Learning for Second Language and Heritage Language Learners of Spanish; Hispania, Vol. 99, No.4, 2016.; e-ISSN 2153-6414; pp. 650-665.

AUTORI · AUTHORS

● Tamara Tolnauer- Ackermann

Asistentica je pri Tehničkom Veleučilištu u Zagrebu gdje predaje engleski kao jezik struke studentima preddiplomskih studija. Diplomirala je Engleski jezik i književnost i Ruski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Osnivačica je i voditeljica jedne od prvih privatnih škola stranih jezika u Hrvatskoj. Također, ravnateljica je i voditeljica nastave u Učilištu za obrazovanje odraslih koje se bavi isključivo jezičnom podukom. Ima dugogodišnje iskustvo u poduci engleskog jezika polaznika svih uzrasta. Zadnjih se godina intenzivno bavi podukom poslovnog engleskog jezika kao i jezika raznih struka. Sudjelovala je na mnogim konferencijama i stručnim skupovima. Aktivna je članica vijeća Zajednice za strane Jezike pri HGK unutar koje sudjeluje na Grundvig projektu "Quality Assessment Training" čiji je cilj lakša konsolidacija i implementacija kvalitete u jezičnim institucijama te održivost procesa. Sudjelovala je i na projektu dodjele znaka kvalitete hrvatskim jezičnim institucijama kao samostalna inspektorica za provjeru kvalitete.

Korespondencija · Correspondence

tamara.tolnauer.ackermann@tvz.hr

● Ana Skledar Matijević

Od 2019. godine radi kao voditeljica projekata u visokom obrazovanju, na projektima vezanim uz Hrvatski kvalifikacijski okvir, internacionalizaciju visokog obrazovanja i društveno-korisno učenje te pruža savjetodavne usluge u području visokoga obrazovanja. Gotovo dvadeset godina iskustva u visokom obrazovanju stekla je na Veleučilištu Baltazar Zaprešić, gdje je predavala strani jezik struke (engleski jezik) na preddiplomskim i diplomskim studijima, ali i obnašala funkcije pročelnice Katedre za strane jezike, prodekanice za nastavu u više mandata te vršiteljice dužnosti dekana. U razdoblju od 2015. do 2019. godine bila je članica Matičnoga povjerenstva za područje humanističke znanosti Vijeća veleučilišta i visokih škola Republike Hrvatske. Objavila je dvadesetak stručnih i znanstvenih članaka na temu metodike nastave stranog jezika struke. Diplomirala je Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a doktorirala na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani 2007. godine.

Korespondencija · Correspondence

askledar@iro.hr

● Ines Jemrić Ostojić

Viši je predavač pri Veleučilištu s pravom javnosti Baltazar, Zaprešić na kojem predaje sociološku skupinu kolegija. Magistrirala je sociologiju kulture na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani, a trenutno pohađa Doktorski studij Sociologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Njeni istraživački interesi obuhvaćaju kulturnu participaciju mladih, kulturne i kreativne industrije, kulturnu i obrazovnu politiku. Sudjelovala je i izlagala na više međunarodnih konferencija te gostovala i stručno se usavršavala na sveučilištima u Španjolskoj, Gruziji i Turskoj. Vodila je nekoliko stručnih međunarodnih projekata. Sudjelovala je na međunarodnom CARDS projektu Restrukturiranje tržišta rada te bila konzultantica na istraživačkim projektima Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske. Osim područjem kulture, bavi se i praćenjem kvalitete u sustavu visokog obrazovanja. Trenutno obnaša funkciju pročelnice Katedre za sociologiju i srodne discipline pri matičnoj instituciji.